

Na temelju Ustava Republike Hrvatske i Opće deklaracije o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda, imajući u vidu strateške dokumente Republike Hrvatske, uključujući Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine, Strategiju digitalne Hrvatske za razdoblje do 2032. godine, Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine, kao i Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine, polazeći od načela socijalne pravde, jednakosti i uključivosti, na temelju članka 35. stavka 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20), pozivajući se na Deklaraciju o pravima umirovljenika i starijih osoba Hrvatskog sabora od 13. prosinca 2024. (NN 148/24) te članak 21. Statuta Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 26/10, 4/13, 6/13, 8/13, 6/14, 2/18, 10/18-pročišćeni tekst, 2/20, 3/21,2/22-pročišćeni tekst, 24/23, 29/23 – pročišćeni tekst i 12/25),

te uzimajući u obzir:

- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvenciju o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom te Međunarodnu konvenciju o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije;
- Agendu za održivi razvoj do 2030. i ističući važnost uvrštavanja potreba starijih osoba u sve razvojne politike i provedbene aktivnosti, s ciljem da niti jedna skupina, pa tako ni starije osobe, ne ostane zanemarena;
- Načela Ujedinjenih naroda o starijim osobama, kao i rezolucije Opće skupštine koje se odnose na provedbu zaključaka Druge svjetske skupštine o starenju, ali i dokumentima Vijeća za ljudska prava koji se odnose na prava starijih osoba;
- sve relevantne odluke Svjetske zdravstvene organizacije o starenju, osobito na odluku 73(12) od 3. kolovoza 2020. kojom je pokrenuto „Desetljeće zdravog starenja 2020.–2030.“;
- značaj politika usmjerenih na prevenciju i pripremu za izazove starije životne dobi, ali i na aktivno sudjelovanje i građansku uključenost starijih osoba, čime se smanjuju nejednakosti i tereti povezani sa starenjem stanovništva (Izvješće SZO o desetljeću zdravog starenja 2021.–2030.);
- doprinos Vijeća Europe u području zaštite prava starijih osoba;
- članak 25. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koji jamči pravo starijih osoba na dostojanstvo, neovisnost te na društveno i kulturno sudjelovanje, kao i na napore EU-a u smjeru donošenja sveobuhvatne strategije za starije;
- članke 58. i 64. Ustava Republike Hrvatske koji obvezuju državu da osigura pomoć osobama koje su nemoćne, nezaposlene ili nesposobne za rad te naglašavaju dužnost svih građana da brinu o starijima i nemoćnima;
- hrvatske zakone poput Zakona o socijalnoj skrbi, Obiteljskog zakona, Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i drugih, kao i zakonske nadležnosti lokalne i regionalne samouprave;
- svjesnost da je unapređenje životnih uvjeta starijih građana složen proces koji zahtijeva suradnju svih razina vlasti te sudjelovanje civilnog sektora, akademske zajednice i drugih dionika, u okviru koncepta „dobno-prijateljskog ekosustava“ (Age-friendly ecosystem);
- dosadašnje projekte, programe i aktivnosti Međimurske županije (INFO TOČKA 65+, projekt Pruži ruku, besplatni prijevoz autobusom za umirovljenike i osobe treće životne dobi, sufinanciranje ulaznica za bazene za umirovljenike, sufinanciranje Doma

za starije osobe Čakovec, Dnevnog centra za osobe oboljele od Alzheimera te fizioterapeuta u Domu za starije i nemoćne osobe Čakovec, sufinanciranje psihijatra u Domu za odrasle osobe Orehovica, sufinanciranje troškova besplatnog prijevoza vlakom – izrada profila, jednokratna novčana pomoć u sufinanciranju troška smještaja umirovljenika u obiteljskim domovima, domovima za starije i nemoćne osobe i domovima za odrasle osobe na području Međimurske županije, izgradnja Centra za starije u Nedelišću, sufinanciranje Centra za pomoć u kući Međimurske županije),

Skupština Međimurske županije na ____ sjednici održanoj _____2025. godine, donosi

DEKLARACIJU

o očuvanju i unapređenju kvalitete života starijih osoba u Međimurskoj županiji

1. Međimurska županija podupire razvoj i provedbu programa, mjera, projekata i aktivnosti kojima se unaprjeđuje kvaliteta života starijih osoba, uz poštivanje načela ravnopravnosti i zabrane diskriminacije po osnovi dobi, osjetljivosti i uključenosti s obzirom na dob, očuvanja osobne slobode, neovisnosti i samoostvarenja, dostupnosti primjerene skrbi, sudjelovanja u društvenim, kulturnim i političkim zbivanjima, osiguravanja materijalne sigurnosti te promicanja aktivnog starenja i međugeneracijske solidarnosti.
2. Međimurska županija ističe korisničku skupinu - starije i nemoćne osobe kao jednu od prioriternih skupina u provedbi aktivnosti Socijalnog plana Međimurske županije od 2025.-2027. godine („Službeni glasnik Međimurske županije broj 4/25“).
3. Posebna, ali ne i isključiva, pažnja usmjeravat će se na područja socijalne skrbi, zdravstvene zaštite, zaštite ljudskih prava i sigurnosti, mobilnosti i prijevoza, stanovanja, prehrane, dostupnosti javnih prostora i usluga, borbe protiv siromaštva, uključujući energetska siromaštva, komunikacijske i informacijske uključenosti, sudjelovanja u životu zajednice, međugeneracijskog učenja i cjeloživotnog obrazovanja, uključivanja u procese donošenja javnih politika i odluka, rada i aktivnosti u kasnijoj životnoj dobi, sudjelovanja u kulturnim, umjetničkim i sportskim sadržajima, razvoja civilnog društva, humanitarnog djelovanja i volontiranja, kao i poticanja pozitivne percepcije starenja.
4. Županija iskazuje spremnost za suradnju i koordinaciju s gradovima i općinama na svom području, s akademskim institucijama na lokalnoj i državnoj razini, državnim tijelima, tijelima s javnim ovlastima te organizacijama civilnog društva u provedbi svih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje položaja i kvalitete života starijih osoba.
5. Međimurska županija potiče jedinice lokalne samouprave na svom području da, u skladu sa specifičnim potrebama svojih zajednica i raspoloživim kapacitetima, razvijaju i provode programe i aktivnosti usklađene s ciljevima ove Deklaracije te da joj se pridruže u njezinoj provedbi.

Ova će se Deklaracija objaviti u „Službenom glasniku Međimurske županije“.

SKUPŠTINA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

KLASA: 550-01/25-01/27
URBROJ:2109-12-25-1
Čakovec, __. __. 2025.

PREDSJEDNIK
Dragutin Glavina

I. PRAVNA OSNOVA

Članak 21. Statuta Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 26/10, 4/13, 6/13, 8/13, 6/14, 2/18, 10/18-pročišćeni tekst, 2/20, 3/21,2/22-pročišćeni tekst, 24/23, 29/23 – pročišćeni tekst i 12/25) određuje da Skupština Međimurske županije donosi odluke i druge opće akte kojima se uređuju pitanja iz njezinog samoupravnog djelokruga.

II. OBRAZLOŽENJE

Međimurska županija niz je godina aktivno uključena u realizaciju projekata koji su u potpunosti ili jednim značajnim dijelom usmjereni na osobe starije životne dobi, bilo vlastitim sredstvima, kao i sufinanciranih EU sredstvima. Županija je, kroz izradu i usvajanje strateških dokumenata (Plana razvoja MŽ do 2027., Socijalnog plana MŽ od 2025.-2027. godine), jasno istaknula usmjerenost na unapređenje sustava socijalne skrbi te je osigurala značajna sredstva za realizaciju kapitalnih projekata s naglaskom na povećanje smještajnih kapaciteta, kao i uvođenje izvaninstitucionalnih usluga, kako bi se starijim osobama omogućio što duži i kvalitetniji ostanak u vlastitim domovima.

Naši dosadašnji projekti, programi i aktivnosti (INFO TOČKA 65+, projekt Pruži ruku, besplatni prijevoz autobusom za umirovljenike i osobe treće životne dobi, sufinanciranje ulaznica za bazene za umirovljenike, sufinanciranje Doma za starije osobe Čakovec, Dnevnog centra za osobe oboljele od Alzheimera te fizioterapeuta u Domu za starije i nemoćne osobe Čakovec, sufinanciranje psihijatra u Domu za odrasle osobe Orehovica, sufinanciranje troškova besplatnog prijevoza vlakom – izrada profila, jednokratna novčana pomoć u sufinanciranju troška smještaja umirovljenika u obiteljskim domovima, domovima za starije i nemoćne osobe i domovima za odrasle osobe na području Međimurske županije, izgradnja Centra za starije u Nedelišću, sufinanciranje Centra za pomoć u kući Međimurske županije), značajno su utjecali na dostupnost socijalnih usluga, kao i na njihovu kvalitetu i pristupačnost starijim osobama.

Uzevši u obzir navedene dosadašnje aktivnosti i projekte Županije, koji su bili usmjereni na unapređivanje kvalitete života osoba starije životne dobi, a oslanjajući se na statističke podatke vezane za udio osoba starije životne dobi u ukupnom stanovništvu Međimurske županije, predlažemo da predstavničko tijelo usvoji Deklaraciju o očuvanju i unapređenju kvalitete života starijih osoba u Međimurskoj županiji (dalje u tekstu: Deklaracija). Na taj način će se osigurati još snažnije povezivanje ključnih dionika (jedinice lokalne samouprave, akademska zajednica i organizacije civilnog društva) kako bi se zajedničkim materijalnim i ljudskim resursima potaknulo oblikovanje i provođenje konkretnih programa, projekata, mjera i aktivnosti u cilju osiguravanja i unaprjeđivanja kvalitete života osoba starije životne dobi.

III. IZNOS NOVČANIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU AKTA

Za provođenje ovog akta nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Proračunu Međimurske županije, odnosno akt nema fiskalni učinak na Proračun.

Slijedom navedenog predlaže se Skupštini Međimurske županije da donese Deklaraciju o očuvanju i unapređenju kvalitete života starijih osoba u Međimurskoj županiji.

UPRAVNI ODJEL ZA ZDRAVSTVO I SOCIJALNU SKRB

